

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Werkinstructie coronaprik Instellingen met medische dienst (Basiscapaciteit 2025)

Deze werkinstructie is opgesteld door het RIVM in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, GGD GHOR Nederland, VGN, Verenso, ActiZ, NVAVG, V&VN, DJI, Zorgthuisnl, de Nederlandse ggz en de Branchevereniging Kleinschalige Zorg

02 december 2024

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding – 3**
- 2 Doelgroep – 3**
- 3 Selecteren, uitnodigen, vaccineren en registreren – 3**
- 4 Route A: De instelling vaccineert – 3**
- 5 Route B: Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling – 7**
- 6 Meer informatie – 8**

Dit is een uitgave van:
**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
Nederland
www.rivm.nl

1 Inleiding

In deze werkinstructie informeren wij u over de vaccinatieroute voor een coronaprik in 2025 (basiscapaciteit) voor bewoners van instellingen met medische dienst. Een coronaprik is enkel nog beschikbaar voor bewoners van instellingen op indicatie van een behandelend arts.

2 Doelgroep

De coronavaccinatie is in 2025, buiten een mogelijke najaarsronde, alleen mogelijk voor volwassenen en kinderen uit medische hoog risicogroepen op advies van een behandelend arts. En ook personen die op individuele basis door een behandelend arts worden geïndiceerd voor vaccinatie.

Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

3 Indiceren, vaccineren en registreren

Voor het vaccineren van bewoners van instellingen met medische dienst zijn 3 routes beschikbaar:

- A. De instelling vaccineert zelf;
- B. Spikkelinstelling;
- C. Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling.

4 Route A: De instelling vaccineert zelf

Stap 1: Deskundigheid personeel

Zorg ervoor dat personeel deskundig is om de coronaprik te kunnen toedienen. Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#), de [e-learning](#) en de [website van het RIVM](#).

Stap 2: Indiceren

Een coronaprik is enkel nog beschikbaar voor bewoners van instellingen op indicatie van een behandelend arts.

Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Aanvullende informatie:

- Vragenlijst over uw gezondheid
- Informatie over registratie
- Toestemmingsformulier

Deze informatie is ook te vinden op de website van het RIVM: [COVID-19-vaccinatie bewoners zorginstellingen | RIVM](#)

Toestemmingsverklaringen

Toestemming voor vaccinatie bewoner

De bewoner dient toestemming te geven voor de coronaprik. De toestemming wordt door de arts genoteerd in het (medisch) dossier van de bewoner. Als de bewoner in het verleden al toestemming heeft gegeven voor een coronaprik met een mRNA-vaccin, dan geldt deze toestemming nog steeds totdat de bewoner deze intrekt.

Meer informatie over de coronaprik leest u op: www.rivm.nl/corona.

Toestemming uitwisseling vaccinatiegegevens bewoner

Ook voor de uitwisseling van vaccinatiegegevens met het RIVM dient de bewoner toestemming te geven. Het RIVM gebruikt de vaccinatiegegevens om te monitoren hoeveel mensen een vaccinatie hebben gekregen, onderzoek uit te voeren naar de werkzaamheid van het vaccin, en in samenwerking met Bijwerkingencentrum Lareb, bijwerkingen te onderzoeken.

Heeft de bewoner in het verleden al toestemming gegeven voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM? Dan is deze toestemming geldig totdat de bewoner deze intrekt.

Meer informatie hierover leest u op: rivm.nl/corona/coronaprik/registratie-privacy.

Toestemming voor vaccinatie naaste door wettelijk vertegenwoordiger

Als wettelijk vertegenwoordiger moet u toestemming geven voor de coronaprik van uw naaste. De toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger wordt door de arts genoteerd in het (medisch) dossier van uw naaste. Als er namens de wettelijk vertegenwoordiger in het verleden al toestemming is gegeven voor een coronaprik met een mRNA-vaccin, dan geldt deze toestemming nog steeds totdat u deze intrekt.

Meer informatie over de coronaprik leest u op: www.rivm.nl/corona.

Toestemming uitwisseling vaccinatiegegevens naaste door wettelijk vertegenwoordiger

Ook voor de uitwisseling van vaccinatiegegevens van de naaste met het RIVM, dient de wettelijk vertegenwoordiger toestemming te geven. Het RIVM gebruikt de vaccinatiegegevens om te monitoren hoeveel mensen een vaccinatie hebben gekregen, onderzoek uit te voeren naar de werkzaamheid van het vaccin, en in samenwerking met Bijwerkingencentrum Lareb bijwerkingen te onderzoeken. Is namens de wettelijk vertegenwoordiger in het verleden al toestemming gegeven voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM? Dan is deze toestemming geldig totdat u deze intrekt.

Meer informatie hierover leest u op: rivm.nl/corona/coronaprik/registratie-privacy.

Toestemming en informatieverstrekking minderjarigen

Informatie is te vinden in de LCI-richtlijn: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)

Overig

De zorgverlener kan door de eigen instelling gewezen worden op de eigen interne procedure voor het uitvoeren van een medische behandeling, het vragen van toestemming op grond van de Wgbo en het vastleggen van de vaccinatiegegevens in het medisch dossier van de gevaccineerde.

Dienen bewoners die zich hebben gevestigd in een (zorg)instelling, NA de laatste COVID-19-vaccinatieronde (m.a.w. nog geen COVID-19 vaccinatieronde hebben meegemaakt in deze (zorg)instelling), een

toestemmingsformulier in te vullen (of hun wettelijk vertegenwoordiger) evenals nieuwe toekomstige bewoners?

Het geven van toestemming voor een vaccinatie is persoonsgebonden. Iedere nieuwe bewoner die in aanmerking komt voor een vaccinatie, zal daarom toestemming moeten geven voordat de vaccinatie gezet mag worden.

Een uitzondering hierop kan zijn dat de nieuwe bewoner zijn medisch gegevens heeft laten doorsturen naar de nieuwe (zorg)instelling, inclusief een ondertekend toestemmingsformulier voor vaccinatie. Voor de volledigheid is het echter te adviseren de nieuwe bewoner of diens wettelijk vertegenwoordiger om toestemming voor de vaccinatie te vragen.

Stap 3: Bestellen

De bestelapplicatie is gesloten.

Eventueel resterende COVID-19-vaccins bij instellingen met medische dienst kunnen binnen de houdbaarheidstermijn ingezet worden voor patiënten/bewoners waarbij een indicatie is gesteld voor een extra coronaprik in 2025.

In bijzondere situaties waarbij maatwerk nodig is, kan contact worden opgenomen met RIVM-team Support via 088 689 89 00 of support.lcc@rivm.nl

Stap 4: Levering vaccins en toebehoren

Bewaren en distribueren naar andere locaties

Het vaccin is bij de logistiek dienstverlener bij -90°C tot -60°C opgeslagen en wordt kort voor levering ontdooid. Op dat moment gaat de periode van 10 weken (70 dagen) van de houdbaarheidsdatum in. Als het vaccin is geleverd aan de uitvoerende organisatie, is per verpakking aangegeven vóór welk tijdstip de vaccins gebruikt moeten worden, indien bewaard bij 2-8°C.

Hierin staan ook de eisen beschreven voor ontvangst en opslag van vaccins, (het gebruik van) medicijnkoelkasten en koelboxen en hoe om te gaan met afval.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Informatie kunt u hier vinden omtrent vaccinbeheer: [Goed-vaccinbeheer.pdf](#)

Stap 5: Vaccineren

Personen die in aanmerking komen voor een coronaprik krijgen één dosis van het mRNA-vaccin aangeboden van BioNTech/Pfizer. Ongeacht aantal en soort eerder gegeven vaccin(s).

Interval na eerdere COVID-19 vaccinatie

Na de vorige COVID-19-vaccinatie wordt bij voorkeur een interval van 6 maanden of langer aangehouden, maar ten minste 3 maanden (12 weken).

Vaccineren na doorgemaakte SARS-CoV-2-infectie

Hoewel een vaccinatie kort (<6 maanden) na een infectie beperkte extra bescherming biedt, kan vaccinatie wel overwogen worden. Een recente SARS-CoV-2-infectie is geen contra-indicatie voor vaccinatie.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Combinatie met andere vaccins

Bij toediening van een COVID-19-vaccin hoeft geen interval gehanteerd te worden met andere vaccins, bijvoorbeeld uit het Rijksvaccinatieprogramma, de griep- of pneumokokkenvaccinatie en reizigersvaccinaties. Het gelijktijdig toedienen heeft geen invloed op de immunogeniciteit of reactogeniciteit van de vaccins.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Veilige naalden

Aan instellingen levert het RIVM de spuit/naald-combinatie Sol-M ULDS /BD Eclipse safety needle. Dit is een veilige spuit/naald-combinatie.

Flacons

Monovalent vaccin met grijze dop voor de coronaprik

Het kant-en-klaar vaccin Comirnaty Omicron JN.1 (leeftijd 12+ jaar) wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon voor het gereedmaken van zes doses vaccin van 0,3 ml.

Het vaccin is kant-en-klaar, er hoeft geen oplosvloeistof te worden toegevoegd.

Monovalent vaccin met blauwe dop voor de coronaprik

Het kant-en-klaar vaccin Comirnaty Omicron JN.1 (leeftijd 5 jaar – 11 jaar) wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon voor het gereedmaken van zes doses vaccin van 0,3 ml. Het vaccin is kant-en-klaar, er hoeft geen oplosvloeistof te worden toegevoegd.

Monovalent vaccin met gele dop voor de coronaprik

Het vaccin Comirnaty Omicron JN.1 (leeftijd 6 maanden – 4 jaar) wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon voor het gereedmaken van drie doses vaccin van 0,3 ml.

Het vaccin is niet kant-en-klaar. Aan het vaccin moet 1,1 ml oplosvloeistof worden toegevoegd.

Kijk voor alle handelingen bij de COVID-19-vaccinatie in de [LCI-richtlijn](#). Ook is een [e-learning](#) voor uitvoerders beschikbaar. Kijk voor alle handelingen bij het klaarmaken van het vaccin in de werkinstructies van de uitvoeringsrichtlijn: [Werkinstructies klaarmaken vaccin | LCI richtlijnen \(rivm.nl\)](#)

Nazorg & bijwerkingen COVID-19-vaccinatie

Het leveren van nazorg: alle gevaccineerde bewoners dienen na vaccinatietoediening **15 minuten** geobserveerd te worden in aanwezigheid van een bevoegde professional. Het EMA heeft **15 minuten** observatieperiode in de productinformatie opgenomen¹.

¹ In geval dat er al sprake is van een anafylactische reactie na een ander vaccin, medicijn, wespenteek, bijensteek of voedingsmiddel geldt een observatieperiode van 30 minuten na vaccinatie.

Na de COVID-19-vaccinatie kunnen [bijwerkingen](#) optreden zoals pijn op de prikplek en je een paar dagen niet lekker voelen. Ook kunnen bijwerkingen ontstaan omdat een vaccinatie het afweersysteem van je lichaam aan het werk zet. Ze gaan meestal vanzelf weer over binnen 3 dagen, maar kunnen wel vervelend zijn. Ernstige bijwerkingen treden bijna niet op.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#). Ernstige of onverwachte bijwerkingen dienen gemeld te worden bij het Bijwerkingencentrum [Lareb](#). Zij monitoren voortdurend.

Stap 6: Registreren

Registreren

Het is verplicht de coronaprik te registreren in het medisch dossier van de bewoner. In verpleeghuizen is dit veelal het elektronisch patiënten (of cliënten) dossier (EPD/ECD) en in de gehandicaptenzorg wordt gebruik gemaakt van het elektronisch voorschrijfsysteem (EVS).

Aandachtspunten bij registratie

- Is het niet mogelijk om vanuit uw bronsysteem gegevens uit te wisselen met het RIVM? Dan dient u hiervoor de BRBA-app te gebruiken. Let op: de [BRBA-app](#) is enkel bedoeld voor uitwisseling van gegevens met het RIVM en slaat geen data op. Daarmee is de BRBA-app geen bronsysteem. U dient daarom alsnog de coronaprik te registreren in het medisch dossier van de bewoner. Twijfelt u of uw bronsysteem gegevens kan doorleveren aan het RIVM? Neemt u dan contact op met de leverancier van uw systeem.
- Er hoeft geen vaccinatielabel toegepast te worden. Het RIVM labelt zelf in CIMS.

N.B. Als de bewoner de toestemming aanpast van wel naar geen toestemming of vice versa dan moet dit ook worden aangepast in het dossier.

5 Route B: Spikkelinstelling

In de zogenaamde spikkelinstelling wonen bewoners vallend onder de medische verantwoordelijkheid van een medische dienst van de instelling en bewoners vallend onder de medische verantwoordelijkheid van de huisarts bij elkaar.

In de spikkelinstelling bestaan twee routes om bewoners die volgens de doelgroep definitie in aanmerking komen voor een coronaprik te vaccineren:

1. Bewoners vallend onder de verantwoordelijkheid van de medische dienst worden gevaccineerd door de verantwoordelijke instellingsarts. Voor deze optie wordt gebruik gemaakt van deze werkinstructie.
2. Bewoners vallend onder de verantwoordelijkheid van een huisarts worden gevaccineerd door de GGD. Voor deze route wordt gebruik gemaakt van werkinstructie instellingen zonder medische dienst.

3. In overleg tussen de instelling en GGD kan anders besloten worden: bijvoorbeeld de GGD prikt alle bewoners of de medische dienst prikt alle bewoners. Indien een instellingsarts meewerkt aan het vaccineren van bewoners van huisartsen in de spikkelinstelling, dan dienen afspraken gemaakt te worden tussen de instellingsarts, GGD en de verantwoordelijke huisarts(en):
  - Welke taken en verantwoordelijkheden de medisch hoofdverantwoordelijke heeft
  - Welke taken de instellingsarts heeft
  - Wie wanneer moet worden ingeschakeld
  - Dat de instellingsarts slechts de rol van behandelaar heeft (en hiervoor de juridische verantwoordelijkheid op zich neemt) voor zover de behandeling betrekking heeft op het zetten van een COVID-19-vaccinatie.

Hierbij zal de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#) worden gevolgd en kan gebruik gemaakt worden van de eerder genoemde werkinstructies. Als de medische dienst de coronaprik geeft aan bewoners onder verantwoordelijkheid van de huisarts, dan moet de coronaprik aan het RIVM worden doorgegeven via BRBA én deze moet gemeld worden bij de betreffende huisarts voor registratie in het bronsysteem.

6 Route C: Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling

In het geval van onvoorziene problematiek of een zeer beperkt aantal bewoners kan gezocht worden naar een oplossing voor het vaccineren door afstemming met de regionale GGD. Neem hiervoor contact op met uw regionale GGD.

7 Meer informatie

Meer informatie voor het publiek is te vinden op de [website](#) van het RIVM.

Cold Chain Incidenten

Via onderstaande link naar het invulformulier, kunnen Cold Chain Incidenten gemeld worden bij het RIVM. Het supportteam van het RIVM neemt na beoordeling van het Cold Chain Incident contact op met de melder.

https://www.formdesk.com/rivm/Cold_Chain_Incident_COVID-19

Instellingen met uitvoeringsvragen kunnen terecht bij de helpdesk van het RIVM via nummer: 088-6898900. Hierbij zijn de volgende keuzeopties beschikbaar:

- **Beloptie 1 voor logistieke vragen, cold chain-incidenten en productmeldingen:** vragen over het bestellen van vaccins, vaccinlevering, vaccinbeheer, productklachten en vaccin-incidenten. Productmeldingen kunnen worden gedaan door een e-mail voorzien van foto's te sturen naar support.lcc@rivm.nl.

- **Beloptie 2 voor medisch-inhoudelijke vragen:** voor alle medisch-inhoudelijke vragen waarop het antwoord niet te vinden is in deze uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie of op de webpagina [COVID-19-vaccinatie voor professionals](#) op de RIVM-website. Vragen kunnen per email worden gesteld via lci.voorwacht@rivm.nl.
- **Beloptie 3 voor registratievragen:** voor het opvragen van vaccinatiegegevens, voor zover in CIMS geregistreerd. Vragen kunnen gesteld worden via cimsbeheer@rivm.nl.